

LPGGz

Landelijk Platform GGz

Landelijk Platform
cliënten- en
familieorganisaties in
de geestelijke
gezondheidszorg

Postadres:

Postbus 13223
3507 LE Utrecht

Bezoekadres:

Maliebaan 71-H
Utrecht

T (030) 236 37 65

F (030) 231 30 54

E info@platformggz.nl

I www.platformggz.nl

Postbank 1948735

KvK Utrecht 30213449

Aan de leden van de vaste kamercommissie SZW

datum Utrecht, 30 juni 2008

ons kenmerk 0806-006

voor informatie 030 - 2363765

uw kenmerk

onderwerp **Reactie LPGGz op de plannen voor de Wajong**

Geachte heer, mevrouw,

In het Algemeen Overleg van a.s. woensdag 2 juli gaat u praten over de arbeidsparticipatie van jongeren met een beperking. Met de plannen voor de Wajong streeft minister Donner van het ministerie van SZW er naar meer Wajongeren aan het werk te krijgen. Dit streven wordt door ons van harte ondersteund. Veel mensen uit onze achterban, mensen met een psychisch of psychiatrische achtergrond, willen immers niets liever dan deelnemen aan de maatschappij door een betaalde baan.

Tijdens het schrijven van deze brief zijn de antwoorden van de minister op uw vragen nog niet bekend. In de vragen – stuk 31 224 verslag van een schriftelijk overleg (datum staat niet op het verslag vermeld) – wordt ingegaan op een aantal punten. Met deze brief willen wij de mening van het LPGGz inzake een aantal van die punten onder uw aandacht brengen.

Werkgelegenheid

De minister zet zwaar in op arbeid voor Wajongeren. De ervaringen uit onze achterban met het zoeken, vinden en behouden van werk zijn helaas niet positief. Werkgevers staan negatief tegenover werknemers met een psychische of psychiatrische kwetsbaarheid. Uit diverse rapporten van de Commissie Het Werkend Perspectief en uit de jarenlange ervaring van Stichting Pandora, de NVA, Balans en andere lidorganisaties komt duidelijk naar voren dat deze groep op de arbeidsmarkt het minst gewenst is. Hierbij speelt vooral de *negatieve beeldvorming* rondom jongeren met een psychisch of psychiatrische achtergrond een rol.

Maatregelen

De meeste Nederlandse bedrijven opereren in de dienstverlenende sector. Daardoor kent de huidige arbeidsmarkt veel banen met een hoge mentale werkdruk. Werkgevers zijn huiverig om voor de invulling van die banen mensen met een psychisch of psychiatrische achtergrond aan te nemen.

LPGGz

Landelijk Platform GGz

Wij zullen het van harte toejuichen als het werkgevers administratief en financieel gemakkelijker wordt gemaakt om mensen met een arbeidshandicap in dienst te nemen en te houden. Maar wij verwachten niet dat dergelijke maatregelen veel werkgevers over de streep zullen trekken om Wajongeren, en met name de grote groep met een psychisch of psychiatrische achtergrond, daadwerkelijk aan werk te helpen. Daar zijn meer én andere maatregelen voor nodig.

Uitbreiding WSW

Mensen met een psychische of psychiatrische achtergrond (al dan niet met klachten) hebben behoefte aan arbeid die past bij de competenties en mogelijkheden van de betreffende persoon; het liefst in een reguliere baan of anders in een beschutte werkomgeving.

Indien de overheid Wajongeren met een psychische of psychiatrische problematiek reële kansen wil bieden op de arbeidsmarkt, dan zal de WSW moeten worden uitgebreid en aangepast aan de specifieke behoeften van onze doelgroep. Met de WSW is het immers mogelijk geworden om, net als bij sw-bedrijven, begeleid te werken bij *reguliere* bedrijven. En voor onze achterban staat of valt alles bij een goede begeleiding op maat van werknemer én werkgever.

Creëer kleine banen

Een belangrijk knelpunt voor Wajongeren met een psychisch of psychiatrische achtergrond is dat er bij hen behoefte bestaat aan *kleine* banen. Veel Wajongeren zijn slechts in staat een beperkt aantal uren te werken; het gaat dan om 12 tot 16 uur per week. Het aantal kleine banen is echter zeer beperkt. Er zijn dringend maatregelen nodig om werkgevers en overheid te stimuleren dergelijke arbeidsplaatsen te creëren [en deze marktconform te belonen](#).

Voorbeeldfunctie overheid

Ook de overheid kan het goede voorbeeld geven door Wajongeren in dienst nemen. De minister heeft dan meteen de mogelijkheid om positieve ervaringen met Wajongeren uit te dragen en zo het imago van deze groep te verbeteren.

Inspanningsverplichting op het gebied van onderwijs

Voor Wajongeren met een psychische of psychiatrische aandoening is het extra belangrijk dat de aansluiting van het onderwijs op de arbeidsmarkt verbeterd wordt. Hoewel de verantwoordelijkheid daarvoor bij het Ministerie van Onderwijs ligt, vindt het LPGGz dit onderwerp dermate belangrijk dat er ook vanuit het Ministerie van SZW een inspanningsverplichting moet zijn om dit knelpunt op te lossen. Beide ministeries moeten samenwerken om hierin tot een geïntegreerde aanpak te komen.

Landelijk Platform GGz

LPGGz

Financiën

Veel Wajongers worden bij effectivering van de nieuwe regelingen financieel getroffen; het CNV heeft berekend dat Wajongers er in de nieuwe regeling fors op achteruitgaan bij een eigen inkomen tot 50% van het WML omdat Wajongers meestal alleen in kleine banen (kunnen) functioneren en dus tot hooguit 50% van het WML verdienen. Het LPGGz is van mening dat werk moet lonen; als mensen met veel moeite een (kleine) baan hebben gevonden dan moeten zij ook over de eerste 20% van hun loon financieel beloond worden.

Eenduidigheid in diagnostiek

In de media komt regelmatig ter sprake dat bepaalde groepen onrechtmatig gebruik zouden maken van de Wajong-voorzieningen. Ongemerkt gaat het over mensen met een psychische of psychiatrische achtergrond (o.a. ADHD, Autisme spectrumstoornissen). In dat verband willen wij er u op wijzen dat organisaties als LPGGz, CG-Raad, Per Saldo, Balans, NVA en anderen rondom de discussie over de AWBZ benadrukken dat er meer *eenduidigheid* moet komen in de diagnostiek. Pas als er correcte diagnostiek plaatsvindt, kan er sprake zijn van een gerechtvaardigd, eenduidig gebruik van de Wajong. Dat zal ook een positief effect hebben op het imago probleem dat deze jongeren ondervinden.

Sancties en imago

In de plannen worden sancties voorgesteld als maatregel om misbruik van de regeling te beperken. Het LPGGz begrijpt dat misbruik zoveel mogelijk moet worden voorkomen. Het is echter van belang om eventuele sancties zodanig vorm te geven dat degenen voor wie de regeling bestemd is, daar geen negatieve gevolgen van ondervindt. De exacte uitwerking van deze sancties is nog onbekend, maar het LPGGz keurt dit principiële af. Wajongers worden zo neergezet als fraudeurs; deze teneur is inmiddels door verschillende media opgepakt zoals duidelijk op de site van Elsevier blijkt. Dat is schadelijk voor het imago van Wajongers die al zo lang te maken hebben met een onterechte negatieve beeldvorming. Juist deze kwetsbare groep die structureel al met tegenstand én achterstand te kampen heeft, verdient eindelijk een beter imago én betere kansen.

Wij hopen u met deze brief te bewegen tot een doelmatige verbetering van de arbeidsparticipatie van Wajongers met de nodige specifieke aandacht voor de groeiende groep met psychische problemen. Hopelijk bent u bereid bovengenoemde punten in te brengen in het AO 'Participatie van jongeren met een beperking' op a.s. woensdag 2 juli.

Met vriendelijke groet,

drs Marjan ter Avest
directeur LPGGz